

CIUTAT

REVISTA DE PALMA

Setembre 2023 Núm. 19

Es reconfigura el poder municipal

CIUTAT

REVISTA DE PALMA

Edita:

PALMA XXI

www.palmaxxi.com
info@palmaxxi.com

Ciutat és una publicació independent i plural que defensa la llibertat d'expressió. Les opinions expressades a les seves pàgines no són assumides necessàriament per Palma XXI, sinó que pertanyen als seus autors i autores, que en són responsables.

Direcció: Maria Reyero i Juanjo Suárez

Consell assessor: Cristina Llorente, Jaume Garau i Climent Picornell

En aquest número han col·laborat: Jaume Garau, Jaime Martínez, Rosario Sánchez, Neus Truyol, Fulgencio Coll, Lucía Muñoz, Miquel Àngel Lladó i Climent Picornell.

Amb el suport de: **Fundació
Iniciatives del Mediterrani**

EN AQUEST NÚMERO DE CIUTAT

El sobreturisme decanta els barris costaners de Palma cap a la dreta política

Per Jaume Garau
04

Entrevista amb Jaime Martínez
Batle de Palma
10

Mirades des de l'oposició
Entrevista amb els grups municipals
14

El patrimoni com a eix de la transformació
de la Ciutat

Miquel Àngel Lladó / ARCA
19

Notícies de Ciutat
22

El futur de Palma: notícies de les entitats
23

La ressenya: De segons com es governi, depèn
Per Juanjo Suárez
24

Postals de Palma
Per Climent Picornell
25

EDITORIAL

Un nou govern municipal ha arribat a Cort. Els que prenien les decisions, ara són oposició. Els que eren oposició ara manen. Alguns dels que eren oposició ara tenen molt més poder, i altres, han desaparegut del taulell polític consistorial. S'obre una porta a un passadís d'almenys 4 anys: a banda i banda, altres portes condueixen als reptes i les oportunitats d'una ciutat com la nostra.

Cap a on anirà el model de ciutat? Què serà del Pla d'Ordenació Urbana? Quines són les propostes en mobilitat, participació, turisme, comerç, igualtat, etc. del nou govern i de l'oposició?

Si el maig fèiem "quinieles" sobre la possible continuïtat o canvi a les eleccions que es celebrarien aquell mes, aquest nou número de Ciutat, amb totes les cartes damunt la taula, hem volgut parlar amb els que entren i els que surten. Atén la nostra entrevista el batle de Palma, Jaime Martínez, i els portaveus dels grups municipals amb representació al Ple de l'Ajuntament.

L'opinió de la societat civil organitzada, com sempre, també és fonamental per nosaltres, per això ARCA utilitza les nostres pàgines com a tribuna per parlar del que esperen del nou consistori.

I encetam el número amb un article que pot resultar esclaridor per interpretar una part important del vot a Ciutat: han tombat la balança cap a la dreta els barris del litoral? Per què?

I a la ressenya, en Juanjo Suárez, ens acosta a tres llibres que poden donar llum a alguns dels reptes que enfronta la nostra ciutat, i que, qui governi, no pot passar per alt: la governança en clau d'emergència climàtica i la governança del turisme.

El sobreturisme decanta els barris costaners de Palma cap a la dreta política

Per **Jaume Garau**

Foto: Lydia Coronel Yanez (banc d'imatges de la Fundació Turismo Palma de Mallorca 365).

El “sobreturisme” es defineix segons l’OMT com “el fenomen pel qual determinats llocs d’interès són visitats per un nombre excessiu de turistes, provocant efectes no desitjats per als llocs visitats”. No hi ha cap dubte que Mallorca, i en concret Palma, pateix de sobreturisme.

L'excés de turistes està impulsat i gestionat per grans institucions i empreses privades estrangeres i nacionals, creant un mercat internacional intensiu molt superior a la capacitat de càrrega social i ambiental de l'illa. Si la tendència al sobreturisme continua, el turisme mai serà sostenible.

A Mallorca el sobreturisme es concentra els mesos d'estiu a l'àrea metropolitana de Palma, però és en els barris costaners de la ciutat on s'intensifica la saturació turística i l'especulació immobiliària. Aquesta dinàmica socioeconòmica està determinant una dinàmica política on l'esquerra va perdent pes en les darreres tres eleccions. En canvi,

la dreta avança de manera clara, suportada per una majoria social que, o bé defensa el model turístic actual, o bé no creu en el canvi que insinua l'esquerra.

En aquest article es presenten dos indicadors electorals: el nombre de vots i l'abstenció diferencial. Es seleccionen les dades dels barris costaners i tres barriades de l'interior de ciutat.

Dinàmica socioeconòmica dels barris costaners de Palma i mobilització veïnal per motius de sobreturisme

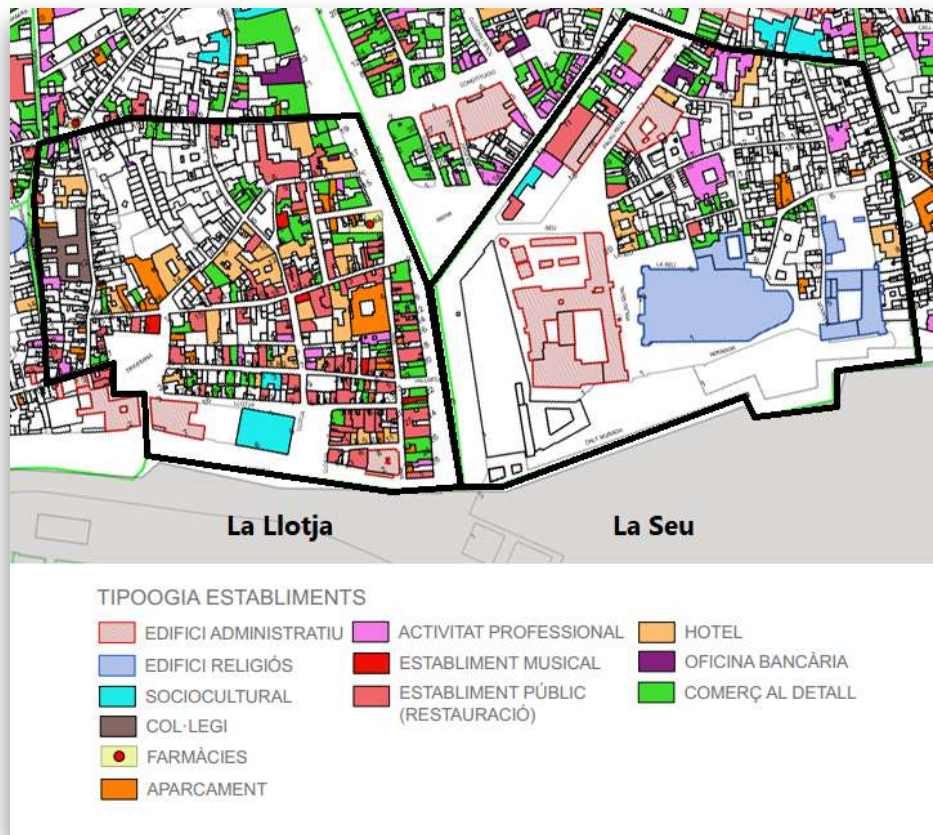
Els darrers vint anys han augmentat les places turístiques, especialment les de lloguer vacacional i els hotels boutique, sumant-se més bars, restaurants i oci nocturn (**MAPA 1**). Després del parèntesi de la Covid, aquesta intensitat ha augmentat i per tant, també ha crescut la immigració laboral, així com el transport de mercaderies i la mobilitat en general.

Per un altre costat, el preu de l'habitatge de Palma és a tota la ciutat un dels més alts d'Espanya i

en aquests barris trobam una dificultat especial per accedir a habitatges: els preus són desorbitats, ja que els darrers anys gairebé tota l'oferta immobiliària està dirigida als estrangers (**MAPA 2**).

Fruit de tot plegat la renda per capita en aquests barris ha anat pujant i ja es més alta que la mitjana de Palma (**MAPA 3**). La densitat de llicències per hotels i bars molt més alta que altres llocs, fa que augmenti el turisme d'oci nocturn i amb ell el turisme d'excessos. En síntesi, es “magallufa” a poc a poc tota la badia de Palma.

Els ciutadans actius i responsables que encara queden en aquests barris s'organitzen a través de les associacions de veïnats i altres organitzacions ciutadanes com el GOB, ARCA, Palma XXI, etc. per reclamar uns barris residencials tranquils i sense saturació turística, amb carrers i places normals, a més d'un comerç de proximitat dirigit als residents. Les seves activitats coordinades umplen de demandes i propostes a tots els departaments de

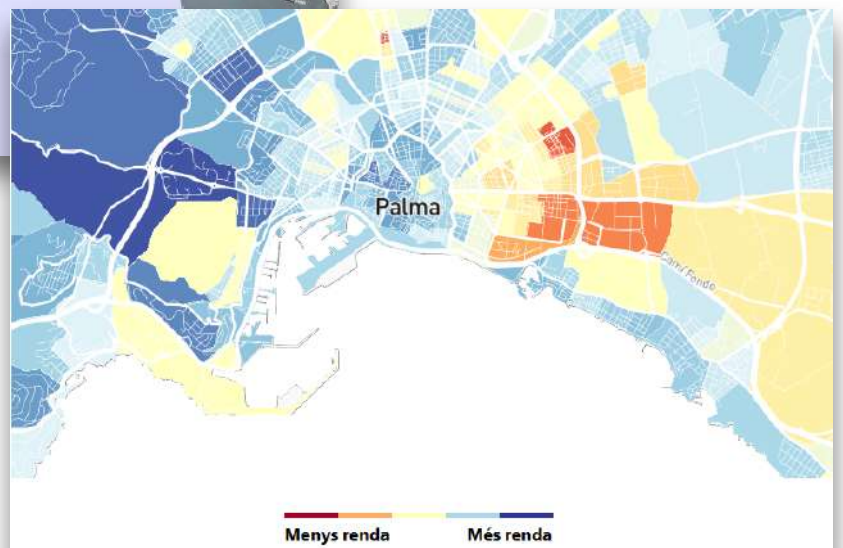

MAPA 1: Cens d'activitats. Font: Ajuntament de Palma.

MAPA 2 (dreta). Preu de l'habitatge. Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del portal Idealista.

MAPA 3 (esquerra). Distribució de la renda a Palma. Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Evolució dels resultats electorals de Palma ciutat i als barris costaners (2015/2023)

Al conjunt de la ciutat

Com veim en el quadre 1, el 2015 l'esquerra (PSOE, Podem i Més, color vermell) va guanyar les eleccions a l'Ajuntament de Palma per 12 punts més que la dreta (PP, Ciutadans i UM).

L'esquerra comença molt forta el 2015 gràcies a Podem i disminueix progressivament fins al 2023 també degut a la decadència de la formació morada i l'estabilitat de PSOE i Més.

En les següents eleccions, les del 2019 i 2023, veiem com la dreta augmenta considerablement el seu percentatge de vot. Això ho fa el 2015 i el 2019 especialment degut el creixement de Ciutadans el 2019, i de la mà de VOX el 2019 i el 2023.

2023	2019	2015
58,30%	50,20%	43,90%
41,7%	49,70%	56%
16,60%	0,50%	12,10%

QUADRE 1: Percentatge de vots de dreta i esquerra

Als barris costaners

A la ciutat històrica

La dreta avança en cada elecció, especialment a la Llotja, per damunt la mitjana de Palma. L'esquerra va retrocedint. La diferència entre dreta i esquerra està per sobre la mitjana de Palma.

LA SEU			LA LLOTJA		
2023	2019	2015	2023	2019	2015
59,45%	60,56%	50,73%	66,50%	58,10%	52,60%
40,55%	39,44%	49,27%	33,4%	42,60%	46,90%
18,90%	21,12%	1,46%	33,10%	15,50%	5,70%

QUADRE 2

Als barris de Ponent

En els barris de Ponent la dreta avança molt per damunt la mitjana de Palma, excepte a Sta. Catalina que ho fa més discretament, com veiem en el quadre 3.

STA CATALINA			SON ARMADAMS			PASSEIG MARÍTIM			CALA MAJOR			SANT AGUSTI		
2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015
53,70%	50,60%	45,5%	66,18%	61,30%	57,5%	75,30%	68,50%	62,4%	64,50%	54,50%	51%	67,14%	61,80%	59,3%
46,2%	49,3%	54,4%	33,8%	38,6%	42,4%	24,6%	31,4%	37,5%	35,4%	38,6%	48,9%	32,8%	38,1%	40,8%
7,50%	1,30%	-8,9%	32,38%	22,70%	15,1%	50,70%	37,10%	24,9%	29,10%	15,90%	2,1%	34,34%	23,70%	18,5%

QUADRE 3

Als barris de Llevant

La dreta avança el 2023 a tots els barris per damunt la mitjana de Palma, excepte a Foners i S'Arenal, com veiem en el quadre 4.

FONERS			ES MOLINAR			COLL DE'N REBASSA		
2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015
54,70%	47,30%	45,7%	58,50%	59,90%	43%	63,10%	54,80%	47,8%
45,2%	52,6%	54,2%	41,4%	49%	57%	36,9%	45,1%	52,2%
9,50%	-5,30%	-8,5%	17,10%	1,90%	-14%	26,20%	9,70%	-4,4%

CAN PASTILLA			MARAVELLES			S'ARENAL		
2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015
70,70%	64,50%	58,3%	67,70%	61,40%	55,6%	56,80%	44,90%	39,1%
29,2%	35,4%	41,6%	32,2%	38,5%	44,3%	41,1%	55%	60,8%
41,50%	29,10%	16,7%	35,50%	22,90%	11,3%	15,70%	-10,10%	-21,7%

QUADRE 4

Evolució de l'abstenció diferencial entre eleccions municipals i generals

El vot diferencial és un fenomen habitual en tots els sistemes electorals. És quan trobem en eleccions de nivell diferent (per ex. Congrés/Ajuntaments) que els votants voten diferent. Per exemple si els votants voten a l'ajuntament al PP, es podria considerar normal que voten al PP també al Congrés. Idò no és així, sempre hi ha una abstenció diferencial.

Segons els estudis més rellevants sobre el tema fets a Espanya, es pot dir que una part dels electors canvien el seu vot en abstenció pel poc interès per la política local, però també hi ha una part important dels electors que no voten per la valoració que fan de la gestió del govern local i els seus polítics (abstenció crítica), així com per un càlcul sobre l'alternativa que li sembla més viable (vot útil).

En síntesi podem dir que quan creix la desafecció dels votants pel seu partit, creix el vot diferencial. També hi ha una part de "vot útil" quan el votant no vota en funció de les idees sinó d'un càlcul d'interessos.

Al conjunt de la ciutat

En color blau (quadre 5) que la dreta redueix la bretxa entre allò que els seus votants voten a les generals i el que voten a les municipals. El 2015 votaren un 23,10 % més a les generals que a les municipals. En canvi el 2023 aquesta diferència ha minvat molt.

A l'esquerra ha estat l'inrevés. Partia d'un vot diferencial baix el 2015, i ha crescut molt en les dues darreres eleccions.

2023	2019	2015
6,20%	24%	23,10%
24,20%	24,70%	6%

QUADRE 5

Resultats de l'abstenció diferencial als barris costaners de la badia de Palma

A la ciutat històrica

En el barri de la Seu (quadre 6) l'esquerra ha estat més consistent que la dreta, igual que a la Llotja i, per tant, l'abstenció diferencial ha estat més baixa que la mitjana de Palma. Pel que fa a la dreta es veu com a la Llotja s'ha bolcat a votar a les municipals com a les generals seguint la tònica general de tota la ciutat.

LA SEU			LA LLOTJA		
2023	2019	2015	2023	2019	2015
14,90%	1,20%	22,50%	3,90%	30%	31%
9,7%	-1,30%	1,30%	8,4%	11,50%	7%

QUADRE 6

Als barris de Ponent

Als barris de Ponent, l'esquerra ha tingut una abstenció diferencial mot alta, exceptuant Santa Catalina. La dreta l'ha tingut més aviat baixa (quadre 7), exceptuant Son Armadams.

STA CATALINA			SON ARMADAMS			PASSEIG MARÍTIM			CALA MAJOR			SANT AGUSTI		
2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015
14,10%	36,80%	37,60%	21,70%	0,80%	14,10%	9,70%	8,70%	21,80%	8,90%	20,70%	27,30%	10,90%	7,10%	22,90%
9,5%	30%	38,80%	60,3%	11,10%	-10,10%	22,3%	13,30%	2,70%	29,50%	10,60%	14,50%	24,8%	12,50%	15,90%

QUADRE 7

Als barris de Llevant

Crida l'atenció l'alta que ha estat l'abstenció diferencial de l'esquerra, més que la mitjana de ciutat, tenint en compte l'orientació de Llevant cap a l'esquerra. A les municipals molts votants d'esquerres no varen anar a votar, però si ho feren a les generals, en una clara demostració del vot útil.

FONERS			ES MOLINAR			COLL DE'N REBASSA		
2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015
7,30%	23,20%	43,70%	6,70%	9,90%	26,80%	5,30%	11,80%	24,70%
26,5%	32,20%	3,80%	34%	7%	1,90%	24%	11,80%	3,40%

CAN PASTILLA			MARAVELLES			S'ARENAL		
2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015
12,20%	7,60%	16,60%	12,60%	16,90%	18%	9,80%	26,50%	24,40%
39,80%	14,20%	10,90%	23,90%	9,30%	0,40%	28,40%	17,10%	10,60%

QUADRE 8

El vot als barris de tradició d'esquerres

Hem escollit tres barris on hi ha hagut un vot majoritari d'esquerres per veure què ha passat. Concretament, hem seleccionat les seccions més votades pel PSOE a Pere Garau, Son Gotleu i es Rafal. Això és el que hem trobat.

La dreta avança en el vot municipal a tota la ciutat des del 2015, augmentant 13 punts. També ho fa als barris d'esquerra, augmentant 10 punts.

L'esquerra baixa a Ciutat quasi 14 punts i als barris d'esquerra baixa 10 punts, encara que en aquests continua guanyant. Per quant de temps?

VOTS CIUTAT			VOT DIFERENCIAL CIUTAT			VOT BARRIS D'ESQUERRA			VOT DIFERENCIAL BARRIS ESQUERRES		
2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015	2023	2019	2015
58,30%	50,20%	43,90%	6,20%	24%	23,10%	47,50%	45,50%	37,7%	8,50%	24,20%	25,90%
41,7%	49,70%	56%	24,2%	24,70%	6%	52,4%	54,4%	62,2%	24,8%	25,30%	5,20%

QUADRE 9

Conclusions

L'evolució del turisme i l'especulació immobiliària són els dos principals motors de la vida econòmica i social de Palma i de Mallorca. Aquesta evolució té un ritme que s'accentua any rere any, una vegada passada la COVID. La lluita entre dos tipus de polítiques del turisme, un basada en el laissez faire lliberal, i un altre basada en el control i la mesura, té un reflex en els processos electorals.

En les darreres eleccions municipals, la dreta ha rebut un fort impuls a Palma per motius de política nacional però també local. Pel que afecta la vida local, la defensa de l'actual statuts quo del procés turístic i l'especulació immobiliària afavoreix el sobreturisme als barris costaners. El resultat de tot plegat té una gran importància per a la vida dels residents d'aquests barris, molts dels quals opten per anar-se'n a viure a un altre lloc perquè creuen que el procés és irreversible i anirà a pitjor. Altres es queden i fan el que poden. Mentre que altres es queden i lluiten per canviar el destí que els hi ha tocat viure.

Pel que fa a la dreta (PP i Vox) el procés de

turistificació va a favor seu perquè la majoria dels votants d'aquests barris costaners, o bé està a favor del creixement turístic, o bé no veu que un canvi per l'esquerra sigui possible i, per tant, voten a la dreta, que els hi dona més confiança per assegurar l'activitat econòmica del turisme.

Quant als votants de l'esquerra (PSOE, Més i Podem/Sumar), no dubten que els partits d'esquerres estan en contra del creixement turístic, però no veuen que aportin accions pràctiques i positives per un canvi en els barris costaners. Per això perden molts vots dels seus simpatitzants.

Si miram al que ha passat als barris simpatitzants de l'esquerra, veiem que el fenomen general de pèrdua de vot per abstenció diferencial es dona igualment, encara que amb una altra intensitat.

Parafrasejant una dita sobre Joan March i la República, podríem dir que "o l'esquerra acaba amb el sobreturisme com a model econòmic creixent, o el sobreturisme acabarà amb l'esquerra com a alternativa de poder".

"L'obligació de l'Ajuntament és la de governar per al ciutadà i anar de la mà de tots els col·lectius que conformen el teixit associatiu de la nostra ciutat"

Jaime Martínez
Batle de Palma

Si hagués de triar 3 temes prioritaris per a la gestió municipal en el seu mandat, quins serien i perquè?

Hi ha molts temes prioritaris. Palma ha sofert 8 anys de deixadesa absoluta. Això ens ha conduït a ocupar el primer lloc en el rànquing com la ciutat més bruta d'Espanya, i la cinquena més insegura; una falta clamorosa d'habitatge i el que hi ha és inassequible, seriosos problemes de mobilitat, etc.

Segons un informe elaborat per l'OCU, totes aquestes circumstàncies, unides a moltes altres, tenen com a resultat que Palma sigui la tercera ciutat d'Espanya amb pitjor qualitat de vida.

Com veu, els temes prioritaris són molts, però si m'he de cenyir a la seva pregunta i citar-li tres podríem parlar d'habitatge i de la tríada dels serveis bàsics municipals: mobilitat, neteja i seguretat.

Com enfoquen el desenvolupament del Pla General i l'aprovació del Pla d'Ordenació Detallada?

Com ja he comentat en moltes ocasions, hem rebut un regal enverinat. Ja vaig dir en el seu moment que era un greu error aprovar-lo de la manera en la qual estava concebut. Ara ens trobem amb una part del Pla aprovada i una altra encara pendent, que data de 1998.

És un Pla que ha bloquejat moltes llicències, que depèn també de l'aprovació del Pla d'Ordenació Detallada al novembre, que no es pot fer perquè necessita una modificació de gran importància, una nova exposició pública, la qual cosa implica tornar a iniciar una tramitació amb el consegüent retard en la concessió de llicències, i això afecta directament la posada en marxa de nous habitatges.

El meu compromís és solucionar-lo de la millor manera possible per a desbloquejar el departament d'Urbanisme, perquè en aquests moments s'està produint una situació d'inseguretat jurídica que afecta funcionaris, arquitectes, promotors, i a qualsevol que sol·licita una llicència municipal. No pot ser que s'estigui demorant gairebé dos anys l'atorgament de llicències, quan la llei diu que un expedient ha d'estar informat en tres mesos. Volem, per tant, acabar d'aprovar el nou PGOU de la forma més adequada, però també modificant aquelles coses que no vagin en la línia del nostre programa de govern.

Actualment, s'està reestructurant el Patronat Municipal de l'Habitatge per a encarar diversos objectius: l'ocupació il·legal, la falta d'habitatge, la rehabilitació integral de barris degradats, la protecció del lloguer de llarga durada i la inspecció del lloguer turístic il·legal.

Com veu la gestió dels fluxos turístics a Ciutat? El Consistori preveu algun acció per canviar la percepció de massificació de part de la ciutadania i els turistes?

La gestió dels fluxos turístics requereix un enfocament integral i la necessària cooperació de totes les parts interessades: administracions, empreses turístiques, residents i visitants.

No hi ha dubte que és un debat que està damunt de la taula i ha d'abordar-se des de diferents perspectives, amb planificació i regulació, fomentant la diversificació; desenvolupant sistemes de gestió de fluxos de visitants que ajudin a distribuir els turistes en diferents zones de la ciutat en funció de la capacitat i la demanda; adoptant mesures que contribueixin a reduir l'impacte d'aquests fluxos en determinades èpoques de l'any, invertint, per exemple, en infraestructures més sostenibles, com a sistemes de transport públic eficients, energies renovables i gestió de residus. I, sobretot, aprofitar l'oportunitat que el Big Data posa al nostre abast per a la presa de decisions més informades, basades en evidències, i poder ser molt més eficients.

Finalment, també hem d'obrir el debat necessari del finançament de municipis i ciutats turístiques, que aporten a l'estat una gran quantitat d'ingressos a costa del seu desgast durant dècades. Hem de recuperar, a

més del REB, la necessària compensació d'aquesta superpoblació en temporada turística.

Pensa que una ciutat com Palma necessita rebre més creuers i més creueristes? Com s'han de gestionar els impactes ambientals (contaminació de l'aire i la mar) i socials (massificació, pèrdua del comerç de proximitat i augment de franquícies, gelateries i souvenirs, etc.)?

Com bé sap, existeix un acord, que va impulsar l'anterior Govern de les Illes Balears, de limitar l'arribada de creuers al port de Palma a tres diaris, com a màxim. El problema radica en com gestionem els fluxos de turistes.

La planificació és la clau. És necessari gestionar les escales d'una manera eficient, coordinant l'hora d'arribada per a regular els pics d'activitat, facilitar l'accés dels creueristes des de diferents punts, i igualment el seu desplaçament a altres llocs de Mallorca. La clau està també a disposar de les infraestructures necessàries. Sense anar més lluny, la reforma del Passeig Marítim ha suposat una oportunitat perduda per a pal·liar les saturacions puntuals de trànsit derivades de l'arribada de creuers o motivades per qualsevol altra circumstància.

No hi ha dubte que és una activitat turística positiva per a la ciutat i ha de gestionar-se des d'una perspectiva global.

Tornem a necessitar aquí una reestructuració dels recursos per a la suficiència dels serveis públics mínims que un Ajuntament ha d'assegurar tant al resident com al visitant.

A què respon la decisió d'unificar les regidories de Turisme i Cultura?

Turisme, cultura, i no oblidí l'esport. Cultura i esport, juntament amb medi ambient, són eixos transversals i fonamentals del nostre programa de Govern. El nostre plantejament és impulsar aquests tres eixos com a elements cohesionadors socialment i territorialment que, a més, tenen molt a aportar al turisme per a modelar la demanda qualitativa i oblidar-nos de les necessitats quantitatives.

Però, responent a la seva pregunta, la resposta és que estam treballant per a tenir la millor oferta cultural de la Mediterrània per als residents. Una mostra d'això ja ha pogut fer-se present durant la Nit de l'Art, amb una esplèndida oferta en la qual les administracions públiques, de la mà del Govern, el Consell i l'Ajuntament, i amb l'aportació de les propostes de la iniciativa privada, han aconseguit que Palma tornàs a viure una vetllada com feia anys que no es veia.

Aquesta proposta cultural que ja estam perfilant, i que s'anirà concretant en els pròxims mesos, comportarà

que l'oferta cultural es converteixi en un focus d'atracció de visitants amants de la cultura en la seva més àmplia dimensió, i repartits al llarg de tot l'any. Que Palma sigui patrimoni de la humanitat i que sigui capital cultural europea a mitjà termini. Sempre amb un objectiu prioritari, que és la necessitat de dur a terme aquestes polítiques, prioritàriament, per al resident.

Recentment heu llençat una campanya amb els restauradors perquè respectin el descans dels veïnats. Quin recorregut tindrà aquesta campanya i, en general, quina és la postura del Consistori respecte a aquest tema? Hi ha un moviment veïnal bastant consolidat als barris de Santa Catalina i La Llotja. Pensau comptar amb ells per futures accions?

Des de la meua arribada a la batlia de Palma, m'he reunit amb les associacions de veïnats que vostè esmenta i amb moltes altres. Tothom té dret al seu temps d'oci, i els locals, a exercir la seva activitat, però això no pot ser a costa del descans dels veïnats, ni de conductes incíviques.

S'estan duent a terme accions coordinades entre diferents àrees municipals: Policia Local, Urbanisme, Participació Ciutadana, etc, desenvolupant una tasca de control i inspecció. Tenim identificats els punts calents i estam aplicant mesures. En les darreres set-

manes, s'estan duent a terme operatius especials, i així continuarem actuant.

És una situació que es ve arrossegant des de fa anys. Hi ha hagut permissivitat i, finament, ens trobem amb problemes enquistats.

Ja he anunciat un enduriment de les ordenances cíviques i, per descomptat, el seu estricte compliment. L'Ajuntament està en contacte amb els veïnats d'aquests barris, informant-los puntualment de les accions que estam duent a terme i tenen el meu compromís d'actuar per a revertir la situació.

En la mateixa línia, com planteja la participació ciutadana?

No s'entén la feina d'un Ajuntament sense la participació ciutadana. La nostra actuació va dirigida a aconseguir el major benestar possible dels qui habiten la ciutat, i, en aquest sentit, creiem que, com més gran sigui la interacció entre administració i administrat, més a prop estarem d'impulsar les polítiques necessàries per a aconseguir aquest objectiu.

Des del primer moment, tant jo, com a batle, com la resta de l'equip de Govern, ens hem reunit amb infinitat d'entitats i associacions que ens aporten una visió molt valuosa dels seus respectius sectors o àmbits d'actuació.

L'obligació de l'Ajuntament és la de governar per al ciutadà i anar de la mà de tots els col·lectius que conformen el teixit associatiu de la nostra ciutat. Així ho estam fent i així continuarem actuant.

Com treballareu per fer de Palma una ciutat més inclusiva i segura per les dones?

És un tema que cal abordar des d'una perspectiva transversal, treballant de manera coordinada Benestar Social, Policia Local, Participació Ciutadana, posant en el focus en l'educació i promovent campanyes de conscienciació.

Un dels principals reptes que afronta la ciutat és l'habitatge. Quines mesures impulsarà l'Ajuntament per garantir aquest dret a la ciutadania?

Una de les eines que ens permetrà desenvolupar la política d'habitatge que Palma necessita és el decret llei de mesures urgents que prepara el Govern.

"Els creuers són una activitat turística positiva per a la ciutat i han de gestionar-se des d'una perspectiva global"

"Estam treballant per a tenir la millor oferta cultural de la Mediterrània per als residents"

"Tothom té dret al seu temps d'oci, i els locals, a exercir la seva activitat, però això no pot ser a costa del descans dels veïnats, ni de conductes incíviques"

Algunes de les solucions que contemplem passen pel canvi d'ús; igualar altures en illes o carrers concrets que millorin també el paisatge urbà; també, per donar incentius destinats al desenvolupament d'habitatges sense augmentar l'ocupació del territori. És necessari donar un nou impuls, com he comentat abans, al Patronat de l'Habitatge, que ha d'actuar com una autèntica oficina per a promoure la inversió; incentivar que es posi en el mercat el parc d'habitatges buits existent a Palma, cercant fórmules que atorguin seguretat jurídica als propietaris, garantir-los que si lloguen un habitatge se li retornarà en el mateix estat de quan el varen llogar. En aquest sentit, cal estudiar la manera de posar en marxa incentius i ajudes per als propietaris.

El pla estatal d'habitatge i els fons europeus juguen un paper important per a l'impuls de la rehabilitació de barris de Palma, com Camp Redó, Verge de Lluc, Son Gotleu, Son Roca, Cala Major, etc..

Nova legislatura

MIRADES DES DE L'OPOSICIÓ

Els últims comicis han trastocat el taulell de joc de l'Ajuntament de Palma. Qui governava ha passat a l'oposició, qui tenia més pes al consistori ara en té menys (i viceversa) i hi ha formacions que han desaparegut de la foto municipal.

Com veu la vida municipal i quines propostes tenen els grups municipals dels partits a l'oposició marquen, sense dubte, la vida política de la ciutat. Hem volgut parlar amb els portaveus d'aquells que tenen representació al ple de l'Ajuntament per saber com veuen la legislatura amb el nou escenari.

Rosario Sánchez

Quines són les vostres prioritats a l'oposició durant aquesta legislatura?

El PSOE Palma liderarà l'oposició amb fermesa i rigor, defensant tots i cada un dels avanços conquerits en els darrers vuits anys i amb una Oposició vigilant davant les conseqüències del pacte del PP i VOX. És fonamental denunciar qualsevol retallada en els serveis públics municipals que ja estan consolidats i que són fonamentals pels veïnats i veïnades de la nostra ciutat i per garantir la cohesió social: El transport públic, les escaletes municipals o l'oficina anti desnonaments per citar-ne algunes.

No permetrem que l'Ajuntament perdi de vista l'interès general i sigui utilitzat per a beneficiar a

determinades elits en detriment del benestar present i futur de tots els ciutadans i ciutadanes de Palma. A més, estem compromesos amb assegurar que les entitats ciutadanes i la societat civil tinguin un espai de diàleg i presa de decisions dins de la ciutat, protegint la participació ciutadana en la gestió municipal.

Al mateix temps, el Grup Municipal Socialista presentarà alternatives sòlides i basades en la realitat per a abordar les necessitats dels barris, de les entitats i col·lectius de la nostra ciutat i defensarà una ciutat inclusiva i sostenible on els veïnats i veïnades puguin desenvolupar el seu projecte vital amb llibertat i seguretat en condicions de màxima equitat.

Com valorau la configuració de les regidories?

L'organigrama municipal evidència la feblesa del batle Jaime Martínez que ha hagut de menester el suport de VOX que dicta el que s'ha de fer. Aquest feble organigrama de tan sols 10 regidors tindrà conseqüències negatives per a la ciutat, ja que serà impossible atendre les necessitats d'una ciutat dinàmica i diversa com Palma. D'aquesta manera, ha prioritzat el dogma d'Administració petita i Martínez posa en risc la viabilitat de garantir polítiques útils i necessàries per a la ciutadania. La llei de grans ciutats li dona flexibilitat quant als càrrecs que incorpora i la decisió del batle ha estat diluir la importància d'àmbits estratègics i fonamentals de la ciutat: el comerç, la cultura i l'esport han passat a ser mers apèndixs i la seguretat ciutadana, la lluita per la igualtat eliminant la visibilitat del feminisme o les polítiques LGTBI i el benestar social han passat a un segon pla.

De les coses avançades les últimes dues legislatures en l'àmbit municipal, quines pensau que són les que es poden veure afectades amb el nou consistori?

És obvi que ja hi ha hagut retrocessos i oportunitats perdudes:

En matèria d'habitatge, ja no se sap quin model s'aplicarà a son Busquets que significava 800 habitatges de lloguer social. En matèria de llengua, amb la renúncia a la protecció del català com a llengua

minoritzada. En matèria de memòria democràtica (amb la renúncia a tombar La Feixina) i també en feminisme i polítiques d'inclusió i de diversitat sexual i de gènere. Això ja significa governar només per una part de la ciutadania molt concreta.

La consciència de la necessitat de prendre cura del medi ambient per fer front al canvi climàtic i la cura per la qualitat de l'aire ja ha patit retrocessos, un cop escoltades les declaracions sobre transport públic, ús del cotxe individual, turisme i creuers.

Els anuncis de baixades de tributs no són més que el preludi de retallades en Serveis Públics com ja hem observat en la disminució de freqüències de transport públic.

D'altra banda, la manca de projecte per la ciutat i d'efectivitat ens fa preveure que es perdrà finançament europeu i estatal, com el del tramvia de Palma, o BiciPalma. D'altra banda, ens preocupa el possible abandonament de les inversions i el manteniment dels barris de Palma, la qual cosa seria un greu error amb conseqüències negatives per a la ciutat i especialment per als barris perifèrics. Aquestes àrees són llar d'una part significativa de la població i mereixen una atenció constant i una inversió sostinguda per a atendre les demandes i necessitats dels residents d'aquests barris. Abandonar aquests barris representaria una reculada en el camí cap a una ciutat més justa i equitativa.

VOX Fulgencio Coll
Palma

Com valorau els resultats obtinguts en els últims comicis municipals?

Han sido unos resultados extraordinarios. Hemos pasado de 4 a 6 concejales, habiéndonos quedado a apenas 14 de votos de haber obtenido los 7 concejales. De 19.111 votos obtenidos en las elecciones de 2019 a 32.586 votos obtenidos en los pasados comicios del 28 de mayo. De manera que estamos satisfechos con este gran resultado que nos permite continuar trabajando para los palmesanos con más representatividad y más fuerza en el Pleno.

Quines són les vostres prioritats a l'oposició aquesta legislatura?

Esta legislatura la iniciamos en la oposición, a pesar de tener un grupo municipal de seis concejales y con el respaldo de más de 32 mil votos, pero, han sido los designios del PP que fue la lista más votada, y que ha preferido gobernar en minoría en lugar de pactar con VOX y haber podido construir un gobierno sólido para los próximos cuatro años. Por tanto, estamos en la oposición y nuestra firme intención es la de ser los líderes de la oposición, la cual será contundente y constructiva.

On teniu més intenció d'influir o quines seran les vostres àrees d'especial interès?

Todas las áreas son de gran importancia. Pero, obviamente, la seguridad ciudadana es la principal. A continuación, la limpieza, la vivienda, la movilidad y el buen funcionamiento de los servicios públicos son también trascendentales. Con ello, nuestra oposición estará centrada en influir en estas áreas, además de

Neus Truyol

Quines són les vostres prioritats a l'oposició durant aquesta legislatura?

Des de MÉS per Palma farem una oposició valenta i contundent davant els retrocessos que sabem que impulsaran les dretes. A més, la farem en col·laboració amb les entitats socials i amb els col·lectius més vulnerables de Ciutat.

En primer lloc, defensarem els drets conquerits els darrers anys i que ara es veuen amenaçats per les dretes: els drets lingüístics, els de les dones, els del col·lectiu LGTBI i els dels nouvinguts. Aquesta legislatura, amb un govern de dretes extremes, ens jugam la democràcia. No ens podem permetre cap passa enrere.

Per tant, en segon lloc, plantarem cara a qualsevol retrocés en els avanços i les principals polítiques dels darrers anys. Habitatge, límits al turisme, protecció del Medi Ambient, Cultura, Educació, Mobilitat Sostenible, Serveis Socials, així com les millores i els equipaments públics als barris, i continuarem plantejant polítiques viables i eficaces en tots aquests àmbits per millorar la vida de la gent a tota la ciutat, especialment la dels col·lectius més vulnerables. També defensarem mantenir les ajudes socials, els límits a l'especulació urbanística i una cultura lliure i diversa.

I, en tercer lloc, posarem en evidència el retrocés que suposa per a totes aquestes qüestions que a la nostra ciutat, a Mallorca i a les Illes Balears governin la dreta extrema i l'extrema dreta. Com dèiem, ens jugam la democràcia, i, desgraciadament, a Palma no tenim partits de dretes democràtics. Els que hi ha són hereus del franquisme, de les seves dèries i de la seva barbàrie.

velar porque se garanticen muchos otros derechos de los ciudadanos, como son, por ejemplo, el que pueda recibir la información pública también en castellano, en que haya una presencialidad en los servicios públicos, o que los espacios y parques municipales puedan estar en una correcta conservación para el buen uso del ciudadano.

Com valorau la configuració de les regidories? Per exemple, la unificació de Cultura i Turisme o Model de Ciutat amb Urbanisme.

Són regidories "frankenstein", que mostren els objectius i prioritats del nou equip de govern. Desapareixen àrees que tenien com a objectiu millorar els serveis públics i garantir els drets, les llibertats de tota la diversitat social que conviu a Palma. Desapareixen Habitatge, Política Lingüística i Igualtat; la Cultura i l'Esport queden supeditats al Turisme; desapareix la gerència del Patronat d'Escoles Municipals, el que evidencia el poc interès del PP per l'Educació 0-3...

En canvi, es creen noves àrees com Restauració, Autònoms o Polígons Industrials, àmbits en els quals l'Ajuntament no té cap tipus de competència. Això evidencia quins sectors prioritzen, i que creen càrrecs polítics per fer relacions públiques, no per gestionar l'Ajuntament ni els serveis públics. L'actual govern municipal posa per damunt els interessos de determinats sectors econòmics al benestar i al dret al descans dels veïns i veïnes i als dels barris.

De les coses avançades les últimes dues legislatures en l'àmbit municipal, quines pensau que són les que es poden veure afectades amb el nou consistori?

Una mostra evident és la retallada de drets i serveis, que ja estam veient, com amb l'ús de la llengua catalana, els drets de les dones o del col·lectiu LGTBI.

Però està clar que els retrocessos no s'aturen aquí, les polítiques ambientals i la Mobilitat Sostenible ja no són una prioritat. Tot el contrari, les seves polítiques suposaran més contaminació, més inseguretat viària,

més renous... Veim que volen aplicar mesures involucionistes: augment de la velocitat a la Via de Cintura, supressió del carril BUS-VAO, eliminació d'ACIRE al centre de Palma, tornada enrere del projecte del tramvia... Mentre totes les ciutats europees pacifiquen el trànsit, faciliten el transport públic, incrementen zones per a vianants i ciclistes, les dretes d'aquí van en sentit contrari.

Un altre focus important seran les polítiques urbanístiques i d'habitatge. Hi haurà menys habitatge públic i més especulació. Ja ho hem vist amb la voluntat de retallar el projecte per a Son Busquets o renunciant a comprar 88 habitatges a Metrovacesa per tanteig i retracte, per facilitar que els compri un fons voltor. Quins interessos té la consellera d'Habitatge en aquesta operació? El PP sempre ha fet urbanisme a la carta per als més rics, i els "pelotazos" urbanístics són la seva marca.

Com veis el futur del PGOU, Son Busquets o Cotlliure?

Aquests tres projectes, positius per a tota la ciutat, han estat liderats per MÉS, i hi estarem molt damunt.

Pel que fa al Pla General, el PP sempre ha amenaçat amb dur-nos als jutjats per aquest tema, amb el seu afany difamador i volent atemorir-nos, però no ho ha aconseguit. Hem fet polítiques valentes i les defensarem, les hem fetes bé. PP i Vox votaren contra el Pla General, però ara està aprovat i l'han d'aplicar. Però encara falta aprovar la part de l'Ordenació Detallada, on es contempen les limitacions de l'activitat turística i la prohibició del lloguer turístic, l'equilibri entre l'activitat econòmica i el descans dels veïns, el catàleg d'elements protegits i patrimonials... molts aspectes que segur que voldran modificar per facilitar la seva "llibertat", que en la pràctica significa

destrucció de patrimoni arquitectònic, habitatge molt més car, més hotels i turistització, més renou als barris per l'oci nocturn desbocat...

En relació a Son Busquets, la darrera legislatura férem una gran feina de consens amb el Ministeri de l'Habitatge i amb les associacions de Palma. Lluitarem per continuar en aquesta línia, per a que Son Busquets sigui un barri amb més de 800 habitatges assequibles, amb cooperatives i allotjaments per a joves i gent gran, equipaments per als barris, una gran zona verda, i una part dels edificis del quarter i dels arbres conservats per mantenir la història de l'indret. El PP està molt molest perquè ja no hi haurà un govern de dretes a Madrid amb qui poder fer un pelotazo urbanístic amb Son Busquets. Però és l'ajuntament el qui aprovarà el Pla Especial. Per tant, haurem d'estar ben vigilants.

L'eix cívic de Cotlliure ha estat un projecte dissenyat amb la participació de veïns, comerciants i infants. És un projecte que millorarà exponencialment la qualitat de vida dels barris de l'entorn, amb alta població i amb falta d'espais verds i tranquils per als veïns, els infants i la gent gran. Aquest projecte s'ha de dur a terme. De fet, l'Ajuntament té els doblers per executar-ho i exigirem que així sigui. A més, aquest model s'hauria de replicar a altres barris de Palma. Alliberar espai que ara ocupen els cotxes per retornar-los a la vegetació, als infants i als veïns en general ajuda a baixar les temperatures a la ciutat, que la gent passi gust de viure a la ciutat, que els comerciants tenguin més clients. Tot són avantatges. Una línia important per avançar cap a la ciutat dels 15 minuts que tant ens agrada. Aquesta ciutat més humana, on tothom tengui a prop de ca seva tot el que necessita per al seu dia a dia: l'escola, el parc, les compres, la biblioteca, el Centre de Salut o el Casal de Barri.

Lucía Muñoz (grup mixt)

Quines són les vostres prioritats a l'oposició durant aquesta legislatura?

Crec que les nostres prioritats en l'oposició durant aquesta legislatura es poden organitzar en dos vessants. D'una banda, un fort control al govern en matèria de gestió i per una altra una oposició ideològica progressista, que defensi un model de ciutat

sostenible, habitable i amb un turisme equilibrat, feminista, ecologista i que posi en el centre el dret a l'habitatge.

Respecte a la primera haurem d'exercir un treball molt minucios de control a la gestió dels fons, contractes, adjudicacions i subvencions públiques per a no tornar a la Palma dels excessos i les "mangarrufes". El PP és un

partit que cada vegada que ha governat, aquí a Palma i en qualsevol lloc del territori espanyol, ha anteposat els interessos d'una minoria a l'interès general. Si en alguna cosa és referent el Partit Popular de Palma, és en corrupció i saqueig de diners públics. Podem va venir a posar fi a aquesta barra lliure dels quals han robat a mans plenes a tots i totes les palmesanes, però ara que han tornat aquest risc torna a estar damunt de la taula. No permetrem un altre cas Palma Arena a la nostra ciutat.

En qüestió ideològica també haurem d'articular una dura oposició per a la qual el treball conjunt amb la societat civil serà fonamental. L'actual govern del PP suposa un govern que entén l'habitatge com un bé de mercat i no com un dret, que està disposat a governar amb negacionistes de la violència de gènere o a anteposar el benefici econòmic a la sostenibilitat ecològica i la qualitat de l'aire que respirem. Volem tornar a una ciutat col·lapsada pel turisme, envaïda pels cotxes, sense zones verdes ni espais per a caminar. Una ciutat aparador, inhabitable. En aquest sentit, haurem de realitzar una defensa fèrria dels valors progressistes, de la igualtat i la justícia social, el feminisme, l'ecologisme, els drets LGBTIQ+ , la participació ciutadana, el benestar animal... tractarem de frenar com sigui l'ofensiva reaccionària que ja estan començant a dur a terme.

Com valorau la configuració de les regidories? I el futur de les àrees d'igualtat i participació, que abans estaven en mans de Podem?

En primer lloc, el més destacable respecte a la distribució de les àrees de govern és que suposa un canvi de tendència dràstic en les prioritats de les dues anteriors legislatures. Crec que hi ha una clara intenció de reduir la importància de les regidories que han estat clau en avanços socials, com a benestar social, cultura, igualtat o participació ciutadana.

Aquestes regidories van ser la punta de llança de l'acció dels governs progressistes per a reduir les desigualtats, vertebrar la participació i l'acció conjunta amb la societat civil i, en definitiva construir una ciutat més dirigida al ciutadà, una ciutat de drets. La conformació de les regidories d'aquest nou govern del PP, al qual previsiblement se sumerà VOX en els pròxims mesos, suposa tota una declaració d'intencions: un intent de passar de la ciutat dels drets i el benestar social a la ciutat del turisme i l'excés. Ja hem escoltat en diverses ocasions al Sr. Martínez que Palma ha de ser la capital del turisme. Per tant, reforcen les àrees vinculades al benefici econòmic dels de sempre, en detriment de les quals procuren major distribució de la riquesa en forma de serveis i de drets.

El millor exemple d'aquesta tendència és, en efecte, la desaparició de les regidories de Feminismes i Participació que tant de treball han tirat endavant en

matèria de drets. Des d'assegurar alternativa residencial a totes les dones víctimes de violència de gènere a Palma, a treballar mà a mà amb les associacions de veïns per a garantir les subvencions en matèria de participació. Ara aquestes regidories desapareixen i s'incorporen a un mega regidoria que és un totum revolutum, un lloc on han anat a parar totes les àrees de la qual aquest govern no pretén fer-se càrrec.

De les coses avançades les últimes dues legislatures en l'àmbit municipal, quines pensau que són les que es poden veure afectades amb el nou consistori?

Crec que el canvi que veurem serà molt dràstic. Construir és sempre un projecte a llarg termini, però destruir és rapidíssim. Podrien destruir gran part del reeixit en els últims vuit anys en un tancar i obrir d'ulls. Per això és tan important la labor en l'oposició. Ja ho estem veient. A penes fa tres mesos que estan en el govern i ja han qüestionat les subvencions al teixit associatiu, han generat dubtes sobre el projecte de Son Busquets, han cancel·lat el projecte de Centre LGBTIQ+ que era un reclam històric del col·lectiu, han proposat aixecar la limitació de creuers.

Respecte al qüestionament de les subvencions a tot el teixit associatiu, i que van exercir, tant PP com Vox durant tot l'anterior mandat, ens assenyala un camí de risc per a les entitats ciutadanes. Sembla clar que les associacions veïnals, especialment les més actives, són les que es veuran més afectades per reduccions pressupostàries que poden danyar la

creació de comunitat en els barris que tant havia costat enfortir. En aquest sentit, des de la regidoria de Participació Ciutadana, de l'anterior regidora Clàudia Costa, l'esforç d'enfortiment va ser enorme i ara veiem trontollar-se aquests avanços.

Després estan les entitats vinculades a l'ampliació de drets, com les de cooperació, col·lectius per la diversitat, migrants o dones. Des de les regidories de Participació Ciutadana i de Feminismes s'havia treballat intensament amb aquestes entitats per a facilitar el desenvolupament de projectes per i per a aquests col·lectius.

Els exemples són incomptables. Estem veient el canvi també en la permissivitat amb els excessos de l'ocupació de la via pública o en els intents de dinamitar el treball en matèria de cultura i defensa de la llengua. Costa imaginar una festa de Sant Sebastià amb grups en català de la importància d'Antònia Font, que tant van criticar l'any passat.

es mantingui i no desaparegui en el pròxim pressupost que hauran d'aprovar amb Vox. I ja coneixem àmpliament la postura de Vox en qüestions de violència de gènere.

Nou govern, nous reptes

El patrimoni com a eix de la transformació de la Ciutat

**Per Miquel Àngel Lladó Ribas
Secretari d'ARCA**

Foto: Toni Munar (banc d'imatges de la Fundació Turismo Palma de Mallorca 365).

El passat 14 de juny, poc després de les eleccions locals i autonòmiques del 28M, ARCA va organitzar una tertúlia que sota el títol “Cort. Reptes pels primers cent dies i més enllà. Conversa en clau de patrimoni”, volia posar sobre la taula aquelles iniciatives i projectes que ajudassin a dissenyar unes primeres línies per al futur de la ciutat, sempre amb el Patrimoni com a protagonista i eix vertebrador. Per fer-ho vàrem convidar Jaume Llabrés, soci i col·laborador imprescindible com a estudiós del Patrimoni i gran coneixedor de la ciutat de Palma.

Va ser una trobada prou participativa i enriquidora, de la qual varen sortir una sèrie de propostes que podríem resumir en set grans aspectes:

- 1. Tenir cura de la imatge de la ciutat mitjançant la neteja, el control del civisme i el compliment de la normativa.** Disposam de models de referència, ciutats de les quals cal aprendre a l'hora d'aplicar bones pràctiques i evitar també algunes errades: Santiago, València, Girona, Màlaga... És molt important cuidar l'espai públic i evitar l'excés d'ocupació derivat de la iniciativa privada (cafès i restaurants, sobretot), que sovint provoca renous i malestar entre el veïnatge que l'habita, fins al punt d'expulsar-lo del seu propi hàbitat o considerar-lo com un destorb.
- 2. Apostar decididament per projectes de restauració del Patrimoni públic.** Palma disposa de tresors com ara el túnel que uneix la plaça Major i el Parc de la Mar, Can Serra, el Temple, les Casetes de la Costa del Teatre..., així com de nombrosos edificis buits amb valor patrimonial als quals cal donar uns usos adients

a la seva entitat i significació. En aquesta mateixa línia, calen també ajudes i col·laboració per a la conservació del patrimoni privat.

- 3. Establir mesures de protecció a través de la revisió i ampliació del Catàleg Municipal de Protecció i el PGOU.** És el moment de protegir l'Eixample de Palma, un tresor que de mica en mica va perdent elements fonamentals en la seva configuració i identitat. Dins aquest marc general, s'han de preveure també plans especials de protecció de les barriades tradicionals (Son Espanyolet, Els Hostalets, El Molinar...), evitant la seva transformació en llocs de lloguer turístic, bars i restaurants.
- 4. Elaborar un Pla d'espais museístics per a la Ciutat.** Cal dur a terme una política museística adient que prevegi la creació de nous museus, tot aprofitant edificis patrimonials abandonats o en desús. Aquest Pla ha de preveure també les possibilitats que ofereixen les col·leccions privades, no únicament d'art sinó també de materials etnològics o de caire artesanal, un món prou desconegut però de grans possibilitats pel que fa al coneixement i el gaudi del nostre Patrimoni més singular.
- 5. Participació i col·laboració amb les entitats que tenen cura del Patrimoni.** Entenem que el concurs d'ARCA i de les associacions que estimen el Patrimoni és fonamental per a una bona gestió. Les persones amb responsabilitat política en qualsevol àrea de gestió han d'actuar amb criteri patrimonial a l'hora de prendre les seves decisions, ja es tracti d'actuacions en matèria urbanística, mobilitat, transport, medi ambient, paisatge urbà, domini públic o altres, atès que el resultat final sempre millora.

6. **Simplificació i eficàcia administratives.** Cal augmentar sensiblement l'eficàcia de l'Administració, tant a l'hora de posar en marxa revisions o nous projectes com per a les tasques d'inspecció i control. Resulten preocupants les traves que la mateixa Administració s'imposa sovint a ella mateixa, així com la seva exasperant lentitud. En aquest sentit, les mesures de prevenció de la corrupció, del tot necessàries i desitjables, no poden actuar com a elements paralitzadors de la gestió, com passa amb molta freqüència. Ben mirat, també esdevé una forma de corrupció el fet que una Administració no actuï, sigui per falta d'interès o per deixadesa en la seva gestió.
7. **Recuperació del patrimoni immaterial municipal** (festivitats religioses, efemèrides, tradicions...). Palma disposa d'un ric i divers patrimoni immaterial que s'ha de conèixer i potenciar, ja que constitueix part de l'essència de la ciutat. ARCA ha contribuït darrerament a la difusió d'aquest patrimoni mitjançant visites a càrrec d'historiadors i/o especialistes en la matèria, sortides que han tengut una gran acceptació i que cal consolidar com una oferta complementària a l'hora de dissenyar la política cultural de l'Ajuntament.

Aquestes serien, grosso modo, les qüestions que caldria abordar de manera genèrica i sense dilacions.

Això no obstant, no partim de zero, quan parlem de Patrimoni. Hi ha bons projectes als quals cal donar continuïtat: Son Busquets, Parc de les Vies, conservació del patrimoni humil a les barriades (Pere Garau, Santa Catalina, l'Eixample...). Cal preservar també les característiques d'espais públics singulars, com ara la plaça Quadrado, i millorar la conservació d'aquests indrets en general. S'ha de prioritzar el descans sobre el negoci: una ciutat viva i culta no pot esdevenir un parc temàtic farcit de bars i discoteques. No menys important és abordar una revisió de les ordenances relatives a la via pública en aquells aspectes que perjudiquen seriosament el paisatge urbà i l'excessiva ocupació, tant a cafeteries i restaurants com a botigues de records i altres comerços. S'ha de tenir especial cura en el compliment de la normativa relativa a l'estètica de façana, un aspecte que d'uns anys ençà s'ha «desmadrat» i ha convertit la Ciutat, especialment el Centre Històric, en un pastitx cridaner i anàrquic que no beneficia en absolut la seva imatge.

És possible combinar Patrimoni i noves edificacions. Aquesta és una demanda històrica d'ARCA, que consisteix a garantir els nous equipaments i habitatges prevists i fer-los compatibles amb el manteniment dels edificis amb valor patrimonial i la distribució de l'espai. Un clar exemple el tenim a l'antic aquarterament de Son Busquets, una magnífica oportunitat per fer efectiu aquest plantejament. Son Busquets no és un solar; és un bocí de la nostra història que permetrà crear un

Fotos : Toni Rodríguez i Santi Lillo (banc d'imatges de la Fundació Turismo Palma de Mallorca 365).

espai distint, conservant el rastre del passat i conjugant-lo amb els nous equipaments i edificis d'habitatges.

En aquest context, és urgent elaborar un Pla de paisatge, amb la col·laboració d'ARCA i de les entitats que hi vulguin participar. El paisatge urbà és un actiu econòmic, patrimonial i cultural de primera magnitud, i no hi ha en absolut el zel necessari per conservar-lo i millorar-lo. Cal, per tant, posar fil a l'agulla i començar a treballar de manera immediata sobre els elements que perjudiquen de manera vergonyosa i alienant la nostra ciutat, com ara el cablejat a les façanes, les pintades vandàliques, la il·luminació agressiva i/o desproporcionada, la retolació sense cap mena de criteri, els vinils, les tanques publicitàries, la senyalització del trànsit i moltes altres manifestacions d'incivisme que fan de Palma una ciutat com més va més inhòspita i desagradable.

Tot és qüestió de voluntat però també de recursos, evidentment. L'Ajuntament ha de dedicar més personal qualificat professionalment als temes de protecció, gestió i creació de Patrimoni. La primera de les prioritats és sens dubte combatre l'incivisme en totes les seves formes, per a la qual cosa caldrà estudiar com dedicar més personal a la vigilància i control del manteniment i ús cívic de l'espai urbà. Cal així mateix agilitar l'execució de les sancions de denúncies per incompliments urbanístics o de les ordenances municipals, especialment aquelles que afecten la imatge de la Ciutat, ja que la sensació de la ciutadania que sí compleix és de greuge comparatiu. Tot això passa per

millorar ostensiblement l'eficàcia de l'Administració, tal com s'ha apuntat a l'apartat 6 d'aquestes propostes, simplificant els procediments i reduint una burocratització que molt sovint resulta paralitzant i estèril de cara als objectius perseguits.

Ens agradaria acabar aquest article amb un apunt emotiu. Fa poc ens va deixar Maria José Massot, una dona que va ser tot un referent en matèria d'estudi i defensa del Patrimoni a la nostra Ciutat. Tal com va quedar palès a l'homenatge que el passat 11 de setembre li vàrem tributar a Can Balaguer, va ser una persona senzilla i humil, una «tot terreny» a qui tant li era ficar les mans dins la pols dels arxius a l'estudi dels quals consagrà bona part de la seva vida com exercir l'alta gestió des de les entitats i institucions on desenvolupà responsabilitats de caire patrimonial. Tal com va dir Àngels Feroselle en un sentit article, era fàcil estimar-la. I és des d'aquest vessant que també volem homenatjar-la com cal, amb l'orgull que per a ARCA suposa el fet que hagi format part de la nostra Junta Directiva durant aquests darrers anys, on va saber traslladar el seu saber i experiència al servei de l'acció per a la defensa del Patrimoni.

Servesqui, doncs, el seu exemple com a colofó i estímul per a aquestes propostes, que estam convençuts que entre tots, Administració, associacions i amics del Patrimoni, podem tirar endavant.

Fotos: Toni i Santi Lillo (banc d'imatges de la Fundació Turismo Palma de Mallorca 365).

NOTÍCIES DE CIUTAT

La reforma de la plaza Major incluirá las galerías, las escaleras y accesos como la Costa del Teatre

Diario de Mallorca, 19/09/2023.- Urbanismo se reúne con los propietarios de los locales comerciales para avanzar en el plan de rehabilitación. El espacio que ahora ocupan acogerá el nuevo centro de interpretación de Palma.

El Ayuntamiento de Palma insiste en construir un aparcamiento subterráneo en el Paseo Marítimo

Diario de Mallorca, 19/09/2023.- El regidor Óscar Fidalgo confía en un "cambio de talante" con la llegada de Javier Sanz a la presidencia de la Autoritat Portuària, entidad que costea las obras

«Modificar ahora el proyecto del Paseo Marítimo es imposible»

Última Hora, 29/09/2023.- Javier Sanz, presidente de la APB defiende a los clubes náuticos y espera que, el de Palma, renueve la concesión «lucharé porque sea así»

El Consejo Municipal del Comercio de Palma se reúne después de un año y medio

Diario de Mallorca, 26/09/2023 Sobre la mesa hubo temas transversales de movilidad, seguridad y limpieza, entre otros.

Denuncian que se han superado los cruceros autorizados

Diario de Mallorca, 26/09/2023.- La plataforma contraria a los grandes buques señala que el viernes se superaron los límites pactados.

La ‘Fum-Bici’ o cómo medir la contaminación mientras pedaleas por Palma

Diario de Mallorca, 28/09/2023.- Estudiantes de diferentes institutos probarán los prototipos de sensores medioambientales para conocer la calidad del aire

Palma pide retrasar la implantación de la Zona de Bajas Emisiones hasta el año 2025

*Cadena Ser, 20/09/2023.-*Exige al ministerio de Transportes una moratoria de un año por la imposibilidad de poner en marcha las exigencias

La plaza de las Columnas, el epicentro del plan de puesta a punto de Palma

Última Hora, 20/09/2023.- Un amplio dispositivo de Emaya invade ese enclave de la capital mallorquina ante el incivismo de algunos

Gentrificación sin límites: Abre una inmobiliaria en el mercado de Pere Garau en Palma

Diario de Mallorca, 09/09/2023.- El barrio es uno de los más demandados en estos momentos para adquirir un inmueble. Los precios se están disparando

Palma deixarà de ser ciutat antitaurina

IB3 Notícies, 28/09/2023.- Així ho ha proposat Vox al ple d'aquest dijous a Cort. També es vol instar el Govern que permeti l'entrada de menors a les corregudes de toros

futur de Palma

ENTITATS TREBALLANT
PEL MODEL DE CIUTAT

Palma XXI presenta les seves guies urbanes

Aquest mes Palma XXI va presentar a la Biblioteca de Palma un projecte en el qual ja fa un temps en que treballa: les guies urbanes de Palma. Es tracta de 8 itineraris per diferents barriades de Palma, en format mapa desplegable, als quals es convida els residents a descobrir els seus orígens i secrets. Els itineraris són per Les Avingudes, S'Escorxador, Pere Garau, Santa Catalina i es Jonquet, El Terreno, La Riera, La Soledat i una guia especial sobre les dones de Palma. Es poden adquirir a l'oficina de Palma XXI i a algunes llibreries de Ciutat.

ARCA critica la terrassa que s'està construint a Es Baluard

L'entitat ha manifestat el seu desacord amb la construcció d'una terrassa elevada més de 20 centímetres amb totxos d'obra a una superfície que ocupa gran part de l'esplanada del Baluard. "Colonitza l'entorn patrimonial i afecta visualment la murada, fet que demostra menyspreu, com si la murada fos un decorat on col·locar les seves intervencions", han expressat a un comunicat, "l'estètica chill out i les intencions són clares: gaudir d'un espai privilegiat per a benefici d'un negoci, però sense demostrar respecte pel propi monument, ja que es fa un efecte pantalla sobre ell.

Activistes es manifesten contra el model de transport

Amb motiu de la celebració de la Reunió de Ministres de Transports de la UE celebrada aquest mes a Barcelona, diverses entitats socials i ecologistes de Mallorca es van sumar a les accions i reivindicacions realitzades a la ciutat comtal per a llançar un manifest en contra dels sistemes de transport i mobilitat de l'Estat i, en concret de Mallorca. La lectura del manifest va tenir lloc a una concentració a Es Carnatge.

De segons com es governi, depèn

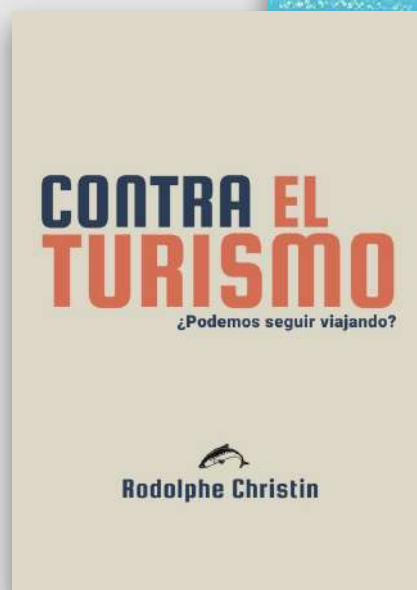
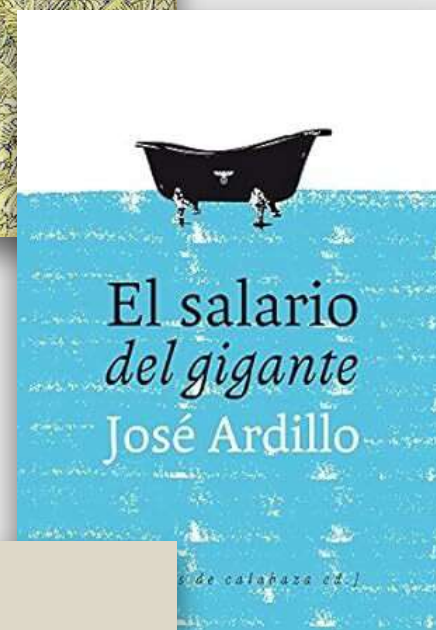
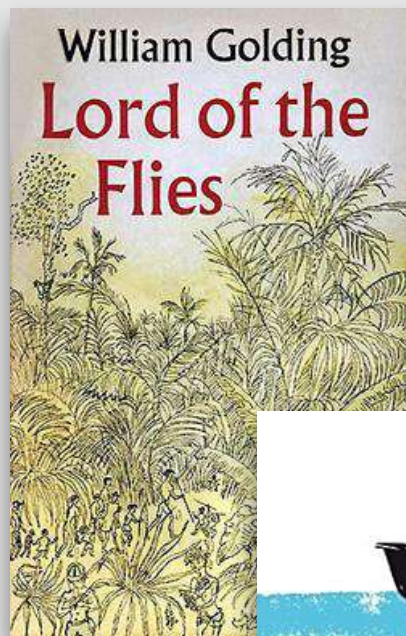
“El destí ens ha dut a la vorera. / El que havia de passar, està passant. / No vull que l’existència s’acabi. / Ens hem de preparar davant els elements. / Només vull sentir que som forts. / No necessitam un codi de moralitat”. No és un sermó apolític, ni tampoc un manifest d’activisme climàtic, i podria ser ambdues coses. Són estrofes de la cançó “Lord of the Flies”, del grup de heavy metal Iron Maiden, inspirades en el llibre del mateix títol. Un llibre, *Senyor de les mosques* (Faber, 1954), on William Golding narra la creació d’una societat des de zero i les decisions més bàsiques de governança a adoptar (espòiler: no acaba de sortir del tot bé).

Amb la nostra ciutat, en principi, en un estat d’organització més avançat que l’illa de Ralph i companyia, ens trobam ara davant la confecció d’un nou govern municipal amb molts reptes per afrontar. Reptes molt variats l’arrel dels quals s’acaba trobant a dos aspectes decisius: la governança en clau d’emergència climàtica i la governança del turisme.

Es pot governar la ciutat sense governar l’emergència climàtica? Depèn. *El salario del gigante* (Pepitas de calabaza, 2011), de José Ardillo, està ambientat a un futurible any 2098. La humanitat està governada per un règim ecofeixista que té dos objectius: administrar la misèria i fer treballar els pobres (en favor de les elits, s’entén). Els recursos naturals com l’aigua o el petroli es continuen explotant, però estan sotmesos a un estricte racionament i són causa de conflictes i guerres; sense ser un drama, la població ha disminuït dràsticament a conseqüència de les condicions de vida; sense ser apocalíptic, els efectes del canvi climàtic són intensos i indissimulables. És un escenari de col·lapse ecosocial on “l’únic que es renova són les il·lusions dels pobres i els projectes totalitaris de la classe dominant”.

Es pot governar la ciutat sense governar el seu turisme? Depèn. A *Contra el turismo* (El Salmón, 2023), Rodolphe Christin reflexiona sobre el present i el futur del turisme i de les societats que l’acullen (o que el pateixen). El turisme, diu, ha passat de ser una experiència de creixement personal a una vàlvula d’escapament “del nostre insuportable dia a dia”. La turismofòbia (la crítica a un sector) es transforma cada vegada més en una xenòfoba turistafòbia (l’odi a un individu). “No existeix”, segons Christin, “ni el bon turisme ni el mal turisme, només diferents graus en l’escala de la nocivitat. L’única alternativa al turisme seria deixar de practicar-lo”.

L’emergència climàtica i el turisme es poden o no governar depenent del present que vulguem i depenent del futur que vulguem. De la resposta que donem dependrà la vida de la ciutat.

POSTALS DE PALMA

Per Aiment Picornell

Converses per Palma amb tràfic, Portitxol, Peret i el reguetón

Passejam per la punta del Gas, can Pere-Antoni, cap al Portitxol, el Molinar i la Ciutat Jardí. El tràfic per Ciutat està a punt de rebentar. "I ara, aquests que mos comanden, ampliaran les carreteres i ficaran els cotxes fins el cor del barri antic?" demana en Cinto. Li contest: "Record unes paraules d'un urbanista italià qui, comentant aquesta política de la ampliació, posava un exemple: és com si a un malalt a qui li augmenta la diarrea el metge li receptàs un orinal més gros". "M'he fixat que ara, a les campanyes electorals, es defuig dels problemes reals i s'usen elements distorsionadors". És en Joan qui parla. "Ben veritat!" Li responc. "Encara record que l'ús mediàtic de la mamada que li va fer Mònica Lewinsky al president Bill Clinton va emmascarar problemes importants com la reforma de la seguretat social, el finançament de les campanyes o la posició dels USA a l'Iraq. Com diu Michaël Foessel "els polítics ens entretenen amb ells mateixos per no haver de parlar de nosaltres".

"Palma mon amour!" Dic en veu alta: "Ni envaïda, ni acorralada, ni gentrificada, ni posseïda. Llibertat! La ciutat per viure-hi, la ciutat com una 'casa gran' que deia Rafael Alberti. La ciutat com una mare que de tant en tant renya els seus fills... O que ens avisa amb tocs d'alerta, amb senyes que hem de saber interpretar. Ciutat mare! Palma, sentimental, un enyor, un desig, un passat, un futur, unes ganes, com una nova libido per voler fer coses i per desitjar fer coses". "I ara? Has tengut un orgasme?" demana en

Jaume Garau que ens avisa: "Avui hem d'arribar fins a Son Verí a peu". I passam revista al paisatge urbà marítim d'aquest costat de Palma. "Des de la Porta des Camp fins al Molinar, hi havia un conjunt de fàbriques d'electricitat, d'adoberies, una refinaria de petroli i magatzems que conferien una imatge totalment industrial a aquesta banda de Ciutat, molt diferent de la zona d' El Terreno. El Portitxol era un petit grup de cases sense cap hotel, que havia crescut seguint una mica l'ordenació que havia previst Bartomeu Ferrà ja el 1891. El Molinar era un barri de pescadors i obrers, i en canvi, la "Ciutat Jardí" que data de principis dels anys 20, im-

pulsada per Josep Tous, empresari omnipresent en totes les iniciatives de Ciutat, es creu que comptava com a soci el també omnipresent Gaspar Bennàzar, "S'Arquitecte" per antonomàsia de Palma. De fet, l'hotel emblemàtic, que encara destaca ran de platja, va ser dissenyat pel qui era el seu amic i company de feina de l'Ajuntament, Jaume Alenyar. El conjunt es va conceptualitzar com un Balneari de Palma, més de cara a l'estiueig dels ciutadans que dels turistes. També es va produir el mateix procés de parcel·lació i urbanització a Can Pastilla".

Davant aquesta lliçó d'història urbana en Rafel li canvia de tema: "Amb aquesta calor sempre me'n record de Summer-time, la cançó, concebuda com un ària, que ja és un clàssic, i que Gershwin va compondre dins el musical Porgy&Bess l'any 1935". "Fa tants d'anys?" Demana en Martí "Encara la senten cantar versionada per molta gent. A mi, en canvi, aquesta calor me trastorna i me fa cantar 'Don Toribio, Toribio, Carambola, la bola...!' Venga rumba catalana d'en Peret, 'No estaba muerto, estaba tomando cañas'. "Ben fresquetes supòs?" Li diu amb conya en Martí. "Estic preocupat", diu "Per què?" li deman "Pel progrés del reguetón! Aquest ritme urbà sud-americà, s'ha fet seu l'espai musical mundial. L'imperi del reguetón! Estam perduts!"

Passant del reguetón en Jaume continua: "Però serà la parcel·lació de Les Meravelles, la que tindrà una major consistència i desenvolupament, amb la famosa església construïda per l'arquitecte racionalista Francesc Cases. Els projectes d'urbanització de S'Arenal varen començar ben prest, concretament a 1913, de la mà un altre pic de Gaspar Bennàzar".

"Reguetón? Ens queden els llibres" diu en Joan, "seran el nostre refugi, recordau el que deia Walter Benjamin, dels llibres i les prostitutes: 'els dos es poden dur al llit' "Tan prosaic en Benjamin?" "Bé, idò canvia la cita: 'Tot allò que amb raó denominam bell, com Palma, apareix de manera paradoxal'".

CIUTAT

REVISTA DE PALMA

PALMAXXI

www.palmaxxi.com
info@palmaxxi.com